

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริการพยาบาลที่ต้องการและที่ได้รับจริง ตามการรายงานของผู้ประกันตน โรงพยาบาลตำรวจ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เป็นผู้ประกันตนที่มารับบริการสุขภาพอนามัย ที่แผนกผู้ป่วยนอก ศัลยกรรม อายุรกรรม ศัลยกรรมกระดูก สตรีรีเวช ศาตศอกจุมูก ท้องผูกเขินและอัมพฤกษ์ จิตเวช เวชศาสตร์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2534 - พฤษภาคม 2535 คิดเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 550 คน

ตัวอย่างประชากร

ประมาณขนาดตัวอย่างประชากร โดยการคำนวณตามการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ได้ตัวอย่างประชากร 231 คน ได้ตัวอย่างประชากรโดยทำการสัมภาษณ์ผู้ประกันตนที่มารับบริการพยาบาลในช่วงตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม คิดเป็นผู้ป่วยนอก 195 คน และผู้ป่วยใน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกันตนที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้:-

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวคิด

2. สัมภาษณ์พยาบาลวิชาชีพทั้งระดับบริหารและระดับประจำการและผู้ประกันตน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. ยกร่างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมุลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมุลเกี่ยวกับการบริการที่ต้องการ และที่ได้รับจริงตามกระบวนการบริหารการพยาบาลซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

การวางแผนให้บริการพยาบาลจำนวน 32 ข้อ

การจัดระบบให้บริการพยาบาลจำนวน 17 ข้อ

การอำนวยความสะดวกให้บริการพยาบาลจำนวน 16 ข้อ

การควบคุมให้บริการพยาบาลจำนวน 8 ข้อ

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับดังนี้คือ

คะแนน 4 หมายถึง ต้องการมากที่สุด, ได้รับจริงมากที่สุด

คะแนน 3 หมายถึง ต้องการมาก, ได้รับจริงมาก

คะแนน 2 หมายถึง ต้องการน้อย, ได้รับจริงน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด, ได้รับจริงน้อยที่สุด

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ต้องการ, ไม่ได้รับจริง

4. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์

นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ข้อความเนื้อหาว่าถูกต้องและครอบคลุมหรือไม่ โดยมีเกณฑ์ ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

มีคุณวุฒิทางการพยาบาล ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ

มีคุณวุฒิทางการพยาบาล ตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และ

เป็นผู้ตรวจการ หรือ

มีคุณวุฒิทางการพยาบาลตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

ผู้วิจัย เลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ขอความร่วมมือในการวิจัย

จากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเป็นทางการ ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ท่าน ในการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่านขึ้นไป เห็นตรงกันว่าเป็นแบบสัมภาษณ์ในขั้นนั้น ๆ ได้

5. การหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์

ทำการตรวจสอบความเที่ยงของ เครื่องมือ โดยใช้วิธีวัดซ้ำต่างกันเป็นเวลา 5 วัน โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกันตน ที่เข้ารับการรักษาในตึกสวัสดิ์-ล้อม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 30 คนจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ประคอง กรรพสุต 2528) ได้ค่าความเที่ยง .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตจากผู้บริหารโรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์ผู้ประกันตนที่มาใช้บริการสุขภาพในแผนกผู้ป่วยนอก ระยะเวลาการสัมภาษณ์ คือตั้งแต่ 7.00 น.-16.00 น. และทำการสัมภาษณ์ผู้ป่วยในทุกคนที่รับไว้ในช่วง ระยะเวลาการเก็บข้อมูล 5 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่ 5 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ คนละ 20-40 นาที โดยนำหลักการในการสัมภาษณ์มาใช้ เพื่อให้ผู้ประกันตนเกิดความร่วมมือในการตอบคำถาม หรือถ้าผู้ประกันตนต้องการตอบแบบสัมภาษณ์เอง ผู้สัมภาษณ์จะคอยอำนวยความสะดวก เมื่อ เกิดปัญหาในข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

(ประกอบ กรรพสุต : 2528)

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2 / N}{N}}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$(\sum X)^2 = \text{ผลรวมของค่าคะแนนทุกค่าแล้วนำมายกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

(ประกอบ กรรพสุต : 2528)

3. ใช้ค่าที (t-test)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- t = ค่าทีของการรายงานบริการพยาบาลกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
- \bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของการรายงานบริการพยาบาลของผู้ประกันตน กลุ่ม 1
- \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของการรายงานบริการพยาบาลของผู้ประกันตน กลุ่ม 2
- S_1 = ความแปรปรวนของคะแนนการรายงานบริการพยาบาลของผู้ประกันตน
กลุ่ม 1
- S_2 = ความแปรปรวนของคะแนนการรายงานบริการพยาบาลของผู้ประกันตน
กลุ่ม 2
- n_1 = จำนวนผู้ประกันตนที่ตอบแบบสัมภาษณ์ กลุ่ม 1
- n_2 = จำนวนผู้ประกันตนที่ตอบแบบสัมภาษณ์ กลุ่ม 2

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

- N = ตัวอย่างประชากร
- ΣD = ผลรวมของผลต่างของคะแนนการบริการพยาบาล
ที่ต้องการและที่ได้รับจริง
- ΣD^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนน
การบริการพยาบาลที่ต้องการและที่ได้รับจริง

4. ใช้ค่าเอฟ (F-TEST)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนความแปรปรวน

MS_b = ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(กานดา อนุสาภทวี 2530)

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ภายใต้การทดสอบความแปรปรวนด้วยวิธีการทดสอบของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

ขั้นตอนในการเปรียบเทียบโดยวิธีของ เชฟเฟ่ มีดังนี้

คำนวณค่า S จากสูตร

$$S = \sqrt{\frac{(k-1)F_\alpha}{(k-1, N-k)}} \sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

F = ค่า F ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ขึ้นความเป็นอิสระ k-1 และ N-k

MS_w = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

N = จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

n_i, n_j = ขนาดของตัวอย่างประชากรในกลุ่ม i และ j ตามลำดับ

k = จำนวนกลุ่ม

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- r_{xy} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
 $\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลที่ได้จากตัวแปร X
 $\sum Y$ = ผลรวมของข้อมูลที่ได้จากตัวแปร Y
 $\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
 $\sum X^2$ = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร X
 $\sum Y^2$ = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร Y
 N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรพสุศ 2528)